

Sundhed, forebyggelse og rehabilitering

Kommunerne overtager stadig flere og mere komplekse opgaver fra sygehusene. Der er derfor et voksende behov for at løse sundhedsfaglige opgaver i de nære lokalområder. De nære sundhedstilbud skal være med til at forebygge indlæggelser og genindlæggelser, og herved reducere udgifter til kommunens medfinansiering. Samtidig tager det nære sundhedsvæsen imod borgere der udskrives fra sygehus og stadig har behov for behandling sygepleje og rehabilitering. En foreløbig opgørelse over de syddanske kommuner viser at Varde Kommune udgifter til medfinansieringen er steget, men at vi ligger forsat under regionsgennemsnittet.

Vi har i 2014 arbejdet med at implementere Akutfunktion i Sygeplejen, som skal styrke indsatsen for tidlig opsporing af symptomer på sygdom, en tidlig og fokuseret indsats i borgerens eget hjem. Blandt andet har terminale borgere nu mulighed for at være hjemme til drop med væske og ernæring. Vi har en aftale med sygehuset om at sygeplejerskerne giver IV-antibiotika i hjemmet. Sygeplejerskerne i akutfunktionen er også med til at give et kompetenceløft, faglig sparring og sidemandsoplæg på ældreområdet

Også på trænings og rehabiliteringsområdet ses konsekvenser af implementering af det nære sundhedsvæsen. I 2014 ses fortsat en stigning i antal af træningsopgaver. Ligeledes ses en tiltagende kompleksitet i opgaverne, hvorfor der også ses tendens til at forløbene er længerevarende. I træning og Rehabilitering er igangsat et målrettet arbejde med "de tre e'er" evidensbaseret indsats, effektivisering og evaluering af indsatser, for fortsat at sikre høj faglig kvalitet i indsatserne ved brug af færrest mulige ressourcer

Vi har arbejdet med at retænke og implementere den hverdagsrehabiliterende indsats, og der er set en markant stigning i antallet af forløb sidste halvår af 2014. Der ses et øget behov for at terapeuterne vejleder og sparrer plejepersonalet i forhold til deres opgaveløsning.

Der er etableret døgnrehabilitering på Carolineparken, som har til formål at styrke indsatsen for borgere der har behov for ekstra træning og rehabilitering.

På kræftområdet har der været et samarbejde med Hospice om uddannelse af personale.

Vi har i 2014 arbejdet med den organisatoriske sammenhængskraft og har i gangsat Relationel Koordinering på demensområdet

Sundhedspolitikken blev vedtaget i Byrådet den 1.4 og der er i løbet af 2014 udarbejdet strategier.

Center for Sundhedsfremme har arbejdet med at udvikle og tilbyde forskellige former for forebyggelse, fx livsstilssamtaler, som både de praktiserende læger og sygehuset henviser til. Der tilbydes rådgivning om kost, rygning, motion, samt misbrugsrådgivning. Rehabilitering til patienter med hjerteproblemer, KOL, diabetes og kræft. I 2014 har Center for Sundhedsfremme videreudviklet Det digitale Sundhedscenter og blandt andet indført digitalt rygestop. Der er også udviklet diabetes app.

De forebyggende hjemmebesøg og Medborgerhuset har haft særligt fokus på ruste de ældre medborgere til digitale løsninger

Sundhed kan være et middel til at komme i beskæftigelse og derfor arbejder Center for Sundhedsfremme sammen med Jobcenteret om at hjælpe ledige borgere i beskæftigelse. Sundhed er en del af det rehabiliterende team.

Ældreområdet

På ældreområdet har det væsentligste forhold, som har haft betydning for området i 2014 været det løft af servicen, som kommunerne fik mulighed for at gennemføre i forlængelse af, at der blev afsat en milliard kroner til dette i finanslovsforhandlingerne. Varde Kommunes andel heraf er 9,9 mio. kr. Efter dialog med brugere og pårørende på tre møder i starten af året blev det besluttet, at disse midler primært skulle anvendes til følgende formål:

- En styrkelse af rehabiliteringsindsatsen
- En styrkelse af indsatsen for demente
- Mere liv på plejecentre.

En styrkelse af rehabiliteringsindsatsen var allerede blevet prioriteret ved vedtagelsen af Varde Kommunes budget for 2014. Midlerne til løft af ældreområdet gjorde det muligt at forstærke dette yderligere. Der er blevet ansat terapeuter, som – sammen med ansatte i hjemmeplejen og i plejecentre - arbejder med at styrke borgernes mulighed for selv at varetage dagligdags funktioner. En indsats som har betydning både for borgernes livskvalitet og deres behov for hjælp.

En anden del af den styrkede rehabilitering er, at der afsat midler til at tilbyde flere borgere "vedligeholdende holdtræning".

En mere fleksibel tilgang til bevilling af hjælpemidler indgår også i styrkelsen af rehabiliteringen.

Den styrkede indsats på demensområdet består bl.a. i, at demensdaghjemmene har udvidet deres åbningstid, så der nu er åbent en aften om ugen samt på lørdage. Indtil videre har brugen af de udvidede åbningstider dog været begrænset. Et andet element i styrkelsen af indsatsen for demente og deres pårørende er, muligheden for i nogle situationer at bevilge aflastning i eget hjem.

Mere liv på plejecentrene fremstod som et stærkt ønske på de tre nævnte møder. Ønsket var bl.a. flere aktiviteter om eftermiddagen. I første omgang blev der afsat 2,7 mio. kr. til formålet. Efterfølgende har det dog som følge af det økonomiske pres på ældreområdet været nødvendigt at reducere tildelingen til plejecentrene med to millioner kroner, hvorfor effekten af mere liv på plejecentrene ikke et blevet så stor, som det i første omgang var ønsket. Blandt de initiativer, der er iværksat, kan nævnes et øget fokus på at aktiviteter foregår i boenhederne, øget fokus på gode måltidsoplevelser, på aktiviteter for demente beboere og på udeliv.

Ældreområdet oplevede efter mange år med faldende forbrug i 2014 stærkt stigende udgifter både på hjemmeplejeområdet og til plejecentre. På begge områder er der tale om flere brugere. På plejecentrene er der nu reelt tale om fuld belægning, hvilket betyder øgede udgifter, dels fordi centrene afregnes for det antal beboere, de har, dels fordi plejebestanden også er stigende.

Årsagerne til det stigende forbrug kan tilskrives det stigende antal ældre, ligesom udviklingen i det nære sundhedsvæsen også er en del af forklaringen.

I 2014 er der arbejdet med en Politik for Seniorliv, der sætter fokus på, at det gode ældre liv er karakteriseret ved, at den enkelte ældre har mulighed for et værdigt, aktivt, meningsfuldt og trygt liv.

Et område, hvor der har været en markant udvikling, er i antallet af respiratorpatienter. Ved årets udgang er der fire af disse. De fleste af dem, har en medarbejder hos sig 24 timer i døgnet. Opgaven løses af Hjemmepleje Nordøst, Varde Kommune, men det er Region Syddanmark, som dækker udgifterne.

Det specialiserede område

Det specialiserede område omfatter tilbud til handicappede og udsatte.

I foråret 2014 blev en udvidelse af Østervang i Varde, som er botilbud til de mest handicappede, taget i brug. Institutionen har nu 15 beboere.

Krogen, der historisk set primært har været en aflastningsinstitution, har i 2014 fortsat den omstilling, der er igangsat både fordi Esbjerg Kommune har besluttet at trække aflastningen af handicappede børn hjem og fordi der har vist sig efterspørgsel efter tilbud, hvor handicappede børn fast bor i institutionen. Omstillingen er afsluttet ved udgangen af året, og der er nu ti faste døgnpladser til handicappede børn.

På Lunden er der oprettet et såkaldt Kunderåd. I Kunderådet indgår repræsentanter fra Billund, Esbjerg, Vejen og Tønder kommuner. Cirka 75 procent af beboerne i Lunden kommer fra andre kommuner. Formålet med Kunderådet er dels at fremme samspillet med brugerkommunerne fx om udflytning af beboere efter endt genoptræningsophold på Lunden, dels at involvere de øvrige kommuner i udviklingen af Lundens tilbud.

I 2014 er der videreført et projekt, som går ud på at skabe sammenhæng i indsatsen for voksne, der bliver ramt af hjerneskade. I 2014 har der særligt været fokus på undervisningstilbud til pårørende samt på oprettelse af et forum, hvor unge hjerneskadede mødes.

Vidagerhus i Janderup er taget i brug som et døgntilbud til ti unge med psykiske lidelser. Der er også et par gæstepladser, som brugere, der bor i eget hjem, kortvarigt kan gøre brug af.

Velfærdsteknologi

Vi bevæger os i retning af, at velfærdsteknologi tænkes ind i al opgaveløsning. Der er i 2014 blevet arbejdet med en lang række mindre projekter, der understøtter det daglige arbejde. To større projekter skal nævnes: Den Digitale Landevej og vaske-tørre-toiletter.

Den Digitale Landevej er et projekt mellem en række kommuner, Region Syddanmark og SE, der går ud på at transportere data på en sikker måde, for således at sikre den nødvendige dokumentation af den nødvendige sundhedsfaglige indsats i aktørernes fagsystemer. Kommunikationen kan fx være mellem kommune og sygehus, men den også være mellem borger i eget hjem og hjemmeplejen.

Der er i Varde Kommune gennemført et større projekt med vaske-tørre-toiletter. Både ældre og handicappede har indgået i projektet. På baggrund af erfaringerne i projektet vil der blive taget stilling til udbredelsen af vaske-tørre-toiletter.

Der har i 2014 også været fokus på at understøtte omstillingen til øget brug af teknologi med kompetenceudvikling af plejepersonalet.